

Co jest najważniejsze w uprawie IGLAKÓW?

Duży dół przy sadzeniu, przepuszczalność podłoża, ciągłość nawożenia.

PODŁOŻE

JAKA POWINNA BYĆ GLEBA?

Ciężka i urodzajna, ale równocześnie przepuszczalna. Na piaszczystej glebie dobrze mogą rosnąć jedynie jałowce, cyprysiki i sosny.

JAKA KWASOWOŚĆ PODŁOŻA?

Iglaki preferują podłoże lekko kwaśne. Tylko pewne gatunki, jak np. jałowce, cisy, cyprysiki oraz niektóre odmiany świerku i sosny, będą dobrze rozwijać się również na glebach zasadowych.

JAK ZBADAĆ PRZEPUSZCZALNOŚĆ PODŁOŻA?

Podłoże nie może być zbite i nieprzepuszczalne. Większość roślin iglastych choruje, gdy ich korzenie przebywają w stojącej wodzie. Jak zbadać przepuszczalność gleby? Wykopujemy dołek o szerokości i głębokości 30 cm, a następnie wypełniamy go wodą. Jeżeli woda będzie wsiąkać dłużej niż 6 godzin, przepuszczalność należy zwiększyć.

DLACZEGO NALEŻY ZASTOSOWAĆ GOTOWE PODŁOŻE?

Takie gotowe podłoża charakteryzują się dużą przepuszczalnością, w porównaniu z glebą w ogrodzie, i odpowiednim odczynem pH. Dodatkowo podłoża **SUBSTRAL** zawierają odpowiedni nawóz **Osmocote**, który jest już wymieszany z podłożem we właściwej dawce.

SADZENIE

KIEDY SADZIMY?

Wszystkie drzewa i krzewy możemy sadzić w okresie ich spoczynku, czyli jesienią i wczesną wiosną. Najlepiej, gdy roślina zaczyna wegetację: od połowy marca do połowy kwietnia. Właściwe posadzenie roślin wymaga przeprowadzenia kilku istotnych czynności. Postarajmy się wykonać je poprawnie:

- Wykopujemy dołek, którego objętość jest trzy razy większa niż objętość bryły korzeniowej.
- Odszukujemy nasadę pnia, która znajduje się w miejscu, gdzie z pnia wyrastają korzenie.
- Roślinę umieszczamy na taką głębokość, aby nasada pnia znajdowała się kilka cm powyżej powierzchni gleby.
- Doły wypełniamy zakupionym podłożem, najlepiej z wymieszanym już nawozem.
- Po posadzeniu formujemy wokół rośliny płytką miśę do zatrzymania wody.

UWAGI

- 1| Szkody wywołane w roślinach iglastych zbyt dużym zagęszczeniem gleby początkowo nie są widoczne. Twarde igły nie stanowią dobrego sygnalizatora, a efekt w postaci brązowienia roślin występuje późno i jest nie do naprawienia.
- 2| Jeżeli miejsce w ogrodzie przeznaczone do sadzenia jest bardzo zbite, to nawet zakup specjalnego podłoża nie zwalnia nas z obowiązku rozluźnienia głębszych warstw podglebia.

JAK MOŻNA ZABEZPIECZYĆ MŁODE IGLAKI PO POSADZENIU ?

Do tego służy preparat **IGLAK 2 w 1**, który zawiera specjalny środek zabezpieczający przed zgnilizną korzeni. Należy go zastosować zaraz po posadzeniu. Drugi preparat zwalcza większość insektów i należy go zastosować, gdy się pojawią.

PODLEWANIE

CZY PODLEWAĆ ROŚLINĘ PO POSADZENIU?

Tak, i to obficie, aby powstało małe „błotko”. Jest to bardzo ważna czynność, która powoduje wyparcie powietrza z przestrzeni glebowych. Należy zapewnić roślinie małe ciśnienie wody przez 1 godzinę!!!

JAK PODLEWAĆ?

- Młode iglaki – 3 razy w tygodniu przez pierwsze 2 tygodnie.
- Lepiej podlewać rzadziej, a głębiej niż często, a płytko.
- W przeciętnych warunkach atmosferycznych i glebowych można nawadniać co 10 dni.
- W przypadku dużych drzew i roślin w pojemnikach nie wolno zaprzestać regularnego nawadniania nawet pomimo opadów deszczu.
- W okresie suszy należy rozpocząć podlewanie, kiedy w glebie jest jeszcze dostatecznie dużo wody. Pod żadnym pozorem nie wolno doprowadzić do widocznych oznak przesuszenia, które w roślinach iglastych objawia się brązowieniem wewnętrznych części roślin. W tym celu najlepiej wykopać łopatką dołek o głębokości 8-10 cm i zbadać wilgotność gleby.
- W przypadku drzew i krzewów, w zależności od ich rozmiaru, zużywa się od 15 do 40 l wody na jedną roślinę. To naprawdę dużo.
- Iglaki podlewamy „pod korzeń”.

NAWOŻENIE

CZY ROŚLINY IGLASTE „SAME ROSNĄ” BEZ NAWOŻENIA?

Rośliny te szybko wykorzystują składniki pokarmowe znajdujące się w glebie i dlatego należy je uzupełniać odpowiednim nawozem. Najlepsze efekty uzyskuje się, gdy rośliny dokarmiane są codziennie w małych dawkach nawozami o długotrwałym działaniu, np. **Osmocote – cały sezon wegetacji** lub **SUBSTRAL – przez 100 dni**.

CZY DO RODODENDRONÓW MOŻEMY STOSOWAĆ TEN SAM NAWÓZ CO DO IGLAKÓW?

Na ogół tak. Ale warto zastosować specjalnie dla nich przeznaczony **Osmocote do rododendronów**, który dodatkowo zabezpieczy odpowiednie nawożenie w okresie rozwoju pąków na następny rok (od maja do końca lipca).

DLACZEGO POZIOM pH JEST WAŻNY PRZY UPRAWIE ROŚLIN?

Zbyt zakwaszone podłoże skutkuje słabym pobieraniem magnezu. Objawia się to niedożywieniem rośliny i brązowieniem wewnętrznych części pędów.

W JAKI SPOSÓB MOŻNA SZYBKO ZASILIĆ SŁABO ROSNĄCEGO IGLAKA?

Do tego celu służą nawozy interwencyjne, które można stosować bezpośrednio na igły. Nawóz można również używać, gdy na roślinach wystąpił przędziorek sosnowiec, który chętnie atakuje niedożywione i zaniedbane sosny, świerki.

DLACZEGO ŻÓŁKNĄ KOŃCÓWKI IGIEŁ?

Dość często są to objawy spowodowane niedoborem żelaza. Należy zastosować nawóz interwencyjny do iglaków (rys. str. 9), ale dogłębowo, podlewając wokół korzeni.

JAKI JEST SENS NAWOŻENIA IGLAKÓW NA JESIENI, GDY WCHODZĄ W STAN UŚPIENIA?

Jesienią należy zastosować tylko nawóz dolistny o dużej zawartości potasu, który w roślinie odpowiada za gospodarkę wodną. Dzięki bezpośredniej aplikacji nawozu przez igły zostają zagęszczane soki w roślinie, przez co zmniejsza się ryzyko przemarznięcia i zwiększa się odporność na suszę wczesną wiosną.

Nawóz Magiczna Siła jesienny do iglaków.

PIELĘGNACJA

DLACZEGO NALEŻY USUNĄĆ TRAWĘ WOKÓŁ IGLAKÓW?

Usuwanie trawy, gdyż szybko zaczyna konkurować o wodę z korzeniami młodych roślin.

CZY PO SADZENIU POWINNIŚMY MOCOWAĆ NOWE ROŚLINY DO PALIKA?

Tak, szczególnie te o dużej koronie – tak, aby wiatr nie naruszył korzeni.

DLACZEGO IGLAKI NALEŻY UTRZYMYWAĆ W CZARNEJ GLEBIE?

Utrzymywanie czarnej gleby eliminuje konkurencję o wodę. Można to uzyskać przez:

- odchwaszczanie mechaniczne – wrywanie wraz z korzeniami,
- stosowanie preparatu **Roundup**, który zasusza chwasty z korzeniami nie wnikać przez korę drzewa,
- ściółkowanie min. 5 cm warstwą kory – ogranicza parowanie, eliminuje chwasty oraz zaskorupianie podłoża.

JAKIE ROŚLINY OKRYWOWE MOŻNA SADZIĆ WOKÓŁ IGLAKÓW?

Rośliny o płaskich i nieagresywnych korzeniach, takie jak: bluszcz pospolity, barwinek pospolity, jasnota plamista, przywrotnik, funkia (niektóre odmiany) czy runianka japońska.

DLACZEGO ROŚLINY IGLASTE USYCHAJĄ PO ZIMIE?

Najczęstszą przyczyną zamierania roślin zimozielonych na wiosnę wcale nie jest przemarznięcie części nadziemnej, ale niedobór wody dla korzeni, gdy roślina rozpocznie okres wegetacji. Najlepiej podlewać je przed przymrozkami lub gdy gleba od góry zacznie odmarzać.

JAK ZAGĘŚCIĆ MŁODY ŚWIERK?

W tym celu należy obciąć czubek świerka w najwyższym miejscu rozgałęzienia i wybrać jeden z bocznych pędów, który umocujemy drutem tak, aby rósł pionowo. Pozostałe pędy/gałązki boczne należy przymocować w pozycji poziomej, aby nie konkurowały z pędem głównym.

JAKIE SĄ OBJAWY WYPADANIA/ZAMIERANIA IGLAKÓW?

Podstawowe objawy to zamieranie poszczególnych pędów lub całych roślin: wewnętrzne brązowienie igieł (opadanie) lub brązowienie końcówek i młodych odrostów oraz plamistość.

OBUMIERAJĄ MI IGLAKI, CO MOŻE BYĆ PRZYCZYNĄ?

Przyczyny – niewłaściwe pH:

- „ubicie” gleby – mała przepuszczalność podłoża (korzenie mają zbyt dużo wilgoci i brakuje im powietrza),
- zbyt duże zasolenie podłoża (zbyt dużo składników pokarmowych),
- zaburzenia w odżywianiu – brak składników pokarmowych w podłożu (wyciągnięte przez iglaka),
- zanieczyszczenia atmosfery,
- uszkodzenia mechaniczne,
- żerowanie insektów (ochojniki, mszyce, przędziorki),
- choroby korzeni, igieł.

BRĄZOWIENIE IGIEŁ

I. GAŁĄZKI BRĄZOWIEJĄ OD WEWNĄTRZ

Powody:

a) na pędach widoczne objawy żerowania szkodników, z których najczęściej spotykane to przędziorki (pajęczaki), głównie przędziorek sosnowiec, mszyce świerkowe zielone, bawełnice, miodownice

ZWALCZANIE:

- wczesna wiosna Promanal
- późna wiosna Polysect

b) na gałęziach widoczne są dziwne zielone szyszki tworzone na początku wiosny. Taką narośl wytwarzają larwy ochojnika, które trudno zwalczyć opryskiem z zewnątrz. Pod koniec zimy można zastosować preparat oleisty **Promanal**, który zwalczy (zadusi) mszyce zimujące na pędach. Gdy przeczmy ten termin i zaczną powstawać szyszki galasy, należy zastosować preparat długo działający do zwalczania ochojników **SUBSTRAL**. Preparat po oprysku wnika w roślinę i krążąc wraz z sokami zatrzuwa „od środka” larwy żerujące w stworzonej szyszce – galasie. Jest to najlepszy okres do zwalczania tego szkodnika, lecz gdy nie zareagujemy również w tym czasie, pozostaje nam jeszcze jedna

szansa, kiedy larwy przeistaczają się w mszyce (od końca kwietnia). Tym razem musimy zastosować preparat o natychmiastowym działaniu **Polysect** i opryskać całą roślinę, aby upewnić się, że wszystkie żerujące na igłach szkodniki zostały opryskane.

- c) brak widocznych objawów żerowania szkodników na pędach. W tym przypadku brązowienie może być spowodowane przesuszeniem rośliny, niedoborem składników pokarmowych (przede wszystkim magnezu) oraz/lub nieprzepuszczalnym podłożem.

II. GAŁĄZKI BRĄZOWIEJĄ OD ZEWNĄTRZ

Powody:

- brązowe są wyłącznie końcówki pędów: zamieranie pędów drzew iglastych może być spowodowane chorobą grzybową.
- brązowieją lub zamierają całe pędy:
 - u nasady pędu widoczne duże ciemne mszyce – Miodownica żywotnikowa,
 - brak mszyc u nasady pędów – grzyby z rodzaju *Fusarium* lub *Phytophthora*.

JAK CHRONIĆ ROŚLINY PRZED CHOROBYMI?

Zaraz po posadzeniu należy wzmocnić roślinę i zabezpieczyć przed chorobami. Do tego celu można wykorzystać **Biochikol** – wyciąg z morskich skorupiaków. Zwalcza mączniak i szarą pleśń oraz zabezpiecza przed nimi roślinę.

Jedną z najgroźniejszych chorób drzew iglastych jest **fytoftoroz**. Jest to choroba systemu korzeniowego powstająca, gdy korzenie były zbyt długo zalane wodą. Choroba szybko się przenosi i prowadzi do zamierania całych roślin. Objawy to zamieranie całych pędów i postępujące zasychanie rośliny. **SUBSTRAL** to preparat zwalczający fytoftorozę o długotrwałym działaniu. Większość problemów można wyeliminować stosując się do zasad przygotowania podłoża, podlewania i nawożenia opisanych w tym poradniku.

UWAGI

Jeśli mszyce zaatakują iglaka, występują na ogół bardzo licznie. Są jednak trudne do zauważenia, bowiem żerują po spodniej stronie igieł. Wskutek ich żerowania roślina jest praktycznie pozbawiona wszystkich igieł najmłodszych przyrostów.

CZY SĄ NA RYNKU PREPARATY, KTÓRE KOMPLEKSOWO CHRONIĄ IGLAKI PRZED NAJCZĘSTSZYMI PROBLEMAMI (CHOROBY, SZKODNIKI)?

Na polskim rynku nie ma jednego preparatu, który mógłby poradzić sobie z chorobami i szkodnikami. Można jednak kupić opakowanie zbiorcze, które zawiera dwa preparaty długo działające IGLAK 2 w 1, zabezpieczające i zwalczające najczęstsze choroby i szkodniki. Najlepiej zastosować je zaraz po posadzeniu lub gdy pojawią się pierwsze objawy choroby.

KIEDY MOŻNA ZWALCZAĆ ROUNDUP'EM CHWASTY POD ŚWIERKAMI?

Najlepiej jesienią, kiedy wszędzie większość chwastów i młode jasnozielone odrosty świerku zdrewnieją i zmieniają kolor na ciemnozielony.

CZY WSZYSTKIE ROŚLINY IGLASTE WYMAGAJĄ ZAKWASZONEGO PODŁOŻA?

Nie wszystkie. Część tych roślin bardzo dobrze rośnie na podłożu lekko kwaśnym lub wręcz zasadowym. Do tej grupy należą modrzewie, jodła kalifornijska, świerk serbski, sosna czarna.

KIEDY MOŻNA ZACZAĆ NAWOZIĆ TUJE I IGLAKI PO ZIMIE?

Najważniejsze jest podlanie iglaków, gdy tylko wierzchnia warstwa ziemi rozmarznie. Gdy temperatura szybko rośnie, iglaki zaczynają sezon wegetacyjny i, jeżeli brakuje im wilgoci w glebie, zaczynają schnąć. Nawożenie możemy zacząć, kiedy będziemy pewni, że gleba nie jest już głęboko zamrznięta.

JAK MOŻNA ZABEZPIECZYĆ IGLAKI PRZED ZIMĄ?

Najwięcej problemów powstaje pod koniec zimy, gdy temperatura w nocy spada poniżej zera, a w dzień słońce mocno nagrzewa pędy przy ziemi.

Należy przykryć pędy igliwem lub korą, aby zabezpieczyć je przed promieniami słońca, a jesienią nie przenawozić i nie wydłużać okresu wegetacyjnego, aby pędy mogły zdrewnieć przed zimą.

NA PĘDACH JAŁOWCA WYSTĘPUJĄ DUŻE ŻÓLTE NALOTY I ŻÓŁKNĄ IGŁY. CZY MOŻNA WYCIĄĆ TE GAŁĄZKI?

Należy jak najszybciej usunąć porażone gałązki i spalić je, aby nie rozprzestrzeniać choroby.

DLACZEGO OBUMIERAJĄ KOŃCÓWKI GAŁĄZEK NA TUJACH?

Nie ma tutaj prostej odpowiedzi – problem mógł zacząć się już w czasie sadzenia. Zbyt mały dół, słabo przepuszczalne podłoże. Do tego dochodzą problemy dnia codziennego. Choroby typu szara pleśń, fusarium fytoftora, insekty typu tarcznik, miseczniki, miodownica. Sprawcą może być również przesuszenie roślin lub uszkodzenia mrozowe.

MAM NA IGLAKACH MINIMALNE PAJĘCZYNKI, A WIĘC I NA PEWNO PAJĄCZKI. CZY TO MOŻE BYĆ GROŻNE DLA MOICH ROŚLIN?

Maleńkie pajęczki to prawdopodobnie przędziorki, które żerują na gałęziach. Duża ich ilość może spowodować obumarcie całej rośliny. Do skutecznego zwalczania tych szkodników potrzebny jest specjalistyczny preparat z linii SUBSTRAL, stworzony do tego celu.

DLACZEGO IGLAKI W DONICACH USYCHAJĄ CZĘŚCIEJ NIŻ W OGRODZIE?

Jest to bardzo często spowodowane przez żerujące owady, ale również i przez brak wody. Szczególnie na wiosnę, gdy promienie słoneczne pobudzają iglaka do wzrostu, a krótki system korzeniowy może pobrać wodę jedynie z donicy. Jej brak jest też przyczyną usychania w lecie. Jeszcze groźniejszy jest jej nadmiar, gdy korzenie stoją w wodzie, gdyż powoduje to niebezpieczną chorobę – zgniliznę korzeni (fytoftoroza). Można się przed tym zabezpieczyć, często podlewając roślinę oraz, zaraz po posadzeniu, stosując specjalny preparat zabezpieczający przed fytoftorozą.

przędziorek

Co jest najważniejsze w pielęgnacji TRAWNIKA?

Podlewanie, koszenie, ciągłość nawożenia przez cały sezon.

ZAKŁADANIE TRAWNIKA

JAK PRZYGOTOWAĆ TEREN POD TRAWNIK?

Jakość przyszłego trawnika zależy w dużej mierze od przygotowania terenu. Należy więc:

- pozbyć się wszystkich chwastów – opryskać **Roundup'em** i poczekać, aż uschną,
- teren wyrównać i dokładnie oczyścić z kawałków cegieł, kamieni, wapna,
- pamiętać, że trawa najlepiej rośnie na podłożu łatwo przepuszczającym wodę i powietrze,
- gdy gleba jest gliniasta, należy warstwę podłoża ok. 15 cm wymieszać z piaskiem i torfem w proporcji 3:1:1,
- gdy gleba jest piaszczysta, dodajemy ok. 20% gliny,
- do przykrycia nasion najlepiej kupić specjalistyczne podłoże z torfu niskiego.

UWAGI

Stosowanie Roundup'u:

- 1| Preparat w zetknięciu z glebą bardzo szybko ulega rozkładowi i można siać już po 2-3 dniach.
- 2| Najlepiej stosować preparat, gdy większość chwastów już wszędzie i jeszcze nie kwitnie, tzn. w maju i czerwcu.
- 3| Po zastosowaniu **Roundup'u** można przekopać chwasty. Preparat zasusza je, blokując przepływ soków w roślinie. Chwasty nie są zatrute i w glebie nastąpi ich pełen rozkład.

DLACZEGO SIAĆ SIEWNIKIEM?

- równomierność wysiewu,
- duże powierzchnie – duża oszczędność czasu,
- siewnik wykorzystamy później do nawożenia.

CO ROBIMY PO SIEWIE?

- przykrywamy nasiona dodatkową warstwą ziemi 1-2 cm, grabimy,
- wałujemy, aby wyrównać podłoże i docisnąć nasiona (lekki wał ok. 50 kg).

